

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemalci ali v Gorici na dom pošiljati celoletno 8 K., polletno 4 K., in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Kardinal Missia.

Goriška vladikovina žaluje zopet ob krsti svojega višjega duhovnega pastirja; rimska cerkev je izgubila enega najuzornejših svojih dostojanstvenikov. Eminenca kardinal Jakob Missia, knez in nadškof goriški, je po daljšem bolehanju pa kratki mučni bolezni danes ob pol ene popoldne umrl v svoji palači v Gorici.

Kardinal Jakob Missia se je rodil pri Sv. Križu blizu Ljutomeru na Štajerskem 30. junija 1838; šolal se je večinoma v Gradcu; a v duhovnika je bil posvečen 30. maja 1863 v Rimu, kamor je bil poslan od graškega kneza in škofa. Bil je jako izobražen duhovnik ter je deloval v pastirstvu in drugih duhovskih poslih v Gradcu, kjer je z besedo in peresom zagovarjal pravice katoliške cerkve in duhovščine. Svoje temeljite in neizpodbitne razprave je objavljaj pod izmišljenim imenom; a vsebina ga je izdajala.

Dne 14. junija 1884 je bil imenovan ter 10. novembra istega leta potrjen knezom in škofom ljubljanskim. V škofa je bil posvečen dne 7. decembra v Gradcu in 14. istega meseca je zasedel škofski sedež v Ljubljani. Po smrti prerano umrlega kneza in nadškofa goriškega Alojzija Zornja je bil Missia imenovan na njegovo mesto dne 12. decembra 1897. Dne 24. marca 1898 je bil potrjen kot tak od rimske stolice in 22. maja 1898 je zasedel knezonadškofski sedež v Gorici.

Nedolgo potem, namreč 17. junija 1899, je bil povišan in razglašen za rimskega kardinala, kar je bilo v čast ne le njemu, ampak tudi goriški cerkvi, katero je vladal, in slovenskemu narodu, iz katerega je pognal tako odlični duhovnik.

Njegovega prihoda v goriško deželo se je razveselila duhovščina in verno ljudstvo; a ni mu manjkalo tudi težav, katere je moral premagati. Vladal je s krepko roko, a ob enem milo in modro. Puščal je času čas, da se stvari naravno razvijejo; a kadar je trebalo, je tudi odločno nastopil.

Kardinal Missia je bil prištet najveljavnejšim cerkvenim dostojanstvenikom v Avstriji; med svojimi škofovskimi sobratji je zavzemal jedno najodličnejših mest. Škofijska konferenca, ki se shaja večkrat na Dunaju, ga je izbrala za svojega tajnika; bil je krepka in vodilna moč.

V svojih nagovorih in opominih priporočal je duhovščini in ljudstvu krščansko edinost, ki naj jih vodi do srečnega cilja. Goriškim Slovencem je razširil službo božjo v domačem jeziku. Kar je spoznal kot dobro in pravično, branil je z vso svojo močjo ter se ni dal premakniti.

Delovanje pokojnega kardinala je bilo neumorno, mnogostransko in upljivo. O njem se bo še dolgo govorilo in razpravljalo.

Rajnik je bolehal za srčno hibo; pred božičnimi prazniki ga je bilo enkrat hudo napadlo, tako da so se bali za njegovo življenje. Pozneje so se napadi ponavljali, a bili so lahki. Preteklo noč ga je pa tako hudo napadlo, da je v kratki pol uri izdihnil svojo blago dušo v navzočnosti hišnega kaplana in domačih.

Pogreb pokojnega kardinala bo še le po praznikih, najbrže v torek, ker veliki teden so duhovniki po deželi in sosednji škofje vezani po svojih opravilih; a dostojnost in hvalečnost zahtevata, da se velikemu možu in visokemu dostojanstveniku v cerkvi in državi tudi po smrti izkaže primerna čast.

Mnogo skrbi in dela, mnogo truda in napora imel je rajnik v svojem življenju; še zadnje dni je delal pozno v noč ter opravljal posle, ki sta mu jih nalagala Rim in škofijska konferenca poleg domačih opravkov.

Štel je mnogo častilcev in prijateljev; a imel je tudi hudih nasprotnikov, ki mu niso priznawali za časa njegove bolezni in mu tudi po smrti ne priznasejo.

Verni katoličan se bo pa v molitvi spominjal svojega višjega pastirja ter prosil Vsemogočnega, naj mu dá uživati večno plačilo za mnoge in obilne njegove zasluge. Enako bo rajnik — tega smo prepričani — prosil za svoje sobrate in svojo čedo, ker telesna ločitev ne pretrga duševne združitve onih, ki verujejo občestvo svetnikov.

* * *

Ob tej tužni priliki se spominjamo dnij, ko je blagi pokojnik dospel v Gorico ter bil slovesno vmeščen v goriški prvostolni cerkvi.

V sredo zvečer dne 18. maja 1898 je skromno in tiho — a ne nepričakovano — prišel med nas, iskreno pozdravljen od ljudstva in od duhovščine. Naslednjo nedeljo dne 22. maja je slovesno zasedel prestol knezov in nadškofov goriških ter je prevzel vladno naše nadškofije. To pomembno svečanost opisal je tedanji »Pr. L.« med drugim z naslednjimi besedami: »Slovesno vmeščenje prevz. kneza in nadškofa je bilo 22. maja. Ob 9. uri je daroval stolni prošt msgr. Jordan v osrednjem semenišču tiho sv. mašo, pri kateri je bil navzoč tudi nadvladika, stolni kapitel in mnogo duhovščine, katera je prihitela iz raznih, tudi najoddaljenejših delov nadškofije, da se pokloni svojemu nadpastirju. — Med mašo so se zbirale vse šole in druga društva, da se udeležijo spreveda. Sprevod je začel iz semen. kapele. Vreme krasnega majnika ga je povelicevalo. Iz vseh cerkev so prinesli zastave. Ulice so bile okrašene. V dolgem sprevodu so se vrstile razne meščanske šole, gimnazija, realka, razne družbe, redovniki, bogoslovci, duhovniki, kapitel in pod baldahinom knez in nadškof. Ob obeh straneh pa se je trlo nešteto naroda. Mogočno je odmevala Caharijeva pesem »Benedictus« od visokih sten. Prevzvišeni pa je delil vernemu ljudstvu blagoslov. — Pred stolnico so čakali dostojanstveniki raznih vojaških in civilnih oblastev v svetlih uniformah, oddelek vojaštva in veterani s svojo zastavo. — Nadvladika je v stolnici najprej počastil kralja kraljev v najsv. zakramentu. Pred vel. altarjem so se potem prečitale listine imenovanja papežev in cesarjev in prevzvišeni je na to stopil k svojemu prestolu. Stolni prošt ga je nagovoril v latinskem jeziku, na kar je nadpastir odgovoril v izbranih besedah tudi v latinskem jeziku. Zdaj se mu je poklonila duhovščina. Slovesnost je zaključila pontifikalna maša.

Slovesni dnevi so bili zopet napočili leta 1899, ko se je bila raznesla uradna vest, da knez in nadškof je namenjen, da postane kardinal rimske cerkve. Veliko veselje je zavladalo med verniki goriške nadškofije, kakor tudi Slovencem sploh, da Missia je odločen za tako imenitno mesto med cerkvenimi dostojanstveniki. Ponosna je bila vsa cerkvena pokrajina, da je imela v vrstah svojih duhovnikov moža, ki je bil spoznan vreden take izredne časti.

Razna zastopstva so se predstavila vzvišenemu vladiki ter čestitala mu na novi časti. Načelniki vojaških in civilnih uradov, deželnega in mestnega zastopa so pohiteli izkazati slavljenцу zasluženost čast. Mestna duhovščina, kateri so se pridružili nekateri okoličani, se je poklonila svojemu višjemu pastirju. Mestna godba je priredila na večer novemu kardinalu serenado, kateri je slavljenec prisostvoval dalje časa na pomolu svoje palače v družbi nekaterih gospodov.

Splošno se je pričakovalo, da imenovanje novega kardinala bo velikega pomena in koristi cerkveni pokrajini sploh in njenim slovenskim prebivalcem še posebe.

Po raznih slavnostih, ki so se vršile v Gorici in na Dunaju, odpotoval je kardinal v Rim, kjer se je dalje časa mudil. Obiskal je svojo kardinalsko cerkev sv. Štefana na griču Celiju ter zavod Germanicum, kjer se je kot bogoslovec šolal. Ondašnji gojenci, njegovi potomci, so mu priredili lepo svečanost.

V domači škofiji baval se je kardinal s posli vsake vrste, najnavadnejšimi in najtežavnejšimi. Imel je cerkvene vizitacije po vsi deželi in delil zakrament sv. birme. Bil je duhovnikom voditelj, pomočnik in prijatelj; vernikom dostopen in prijazen, plemenit značaj ob vsaki priliki. Spoštoval je mnenje vsakogar, a za se je bil stalen in odločen v svojih nazorih.

Goriškim Slovencem je bil prijazen in pravičen ter vnet za njih prava, njih duševno in gmotno blaginjo.

V kratkem času svoje duhovne vlade je povrnil redovnikom sv. Frančiška samostana na Sv. Gori in na otoku Barbani, odkoder jih je bila pregnala neprijaznost predpreteklega stoletja.

Svojo palačo si je ukusno uredil in prizidal; na praznik sv. Jožefa je bilo blagoslovljenje križevega pota v novi kapeli; a komaj je bilo dovršeno, je večni Gospodar poklical svojega zvestega služabnika v krasnejše prostore po večno plačilo.

V miru počivaj, blagi vladika! Večna luč naj sveti Tvoji plemeniti duši!

še pred par leti „Zavezniki“, sedaj odpadniki, njim na čelu Luka Jelenc.

Glede one notice, ki jo je prinesel „Prim. List“, ne gre izgubljati mnogo besed, ker 1). nismo krivi ne mi, Slomškarji, in ne „Primorski List, da so tam gori na Nemškem take razmere, in 2). ker pri nas nikdo ne želi in ne zahteva takih razmer. Zato kličem onemu dopisniku z vso pravico: si tacuisses... Glede grobokopov svojega stanu tudi menim in z menoj gotovo vsak razsoden človek, da jih je iskati med onimi, ki si hočejo pridobiti ugled in veljavo, ne z dostojnim vedenjem in z vestnim in neutrudnim izpolnjevanjem svojih stanovskih dolžnosti, ampak s tem, da napadajo, žalijo in sramote svoje dozdevne tekmece. Da se s tem le smešijo in izpostavljajo svoj stan prezirajo, je čisto naravno. Taki se po pravici lahko imenujejo grobokopi svojega stanu!

Iz Kanala. — Dopisnik iz Kanala se gospodu županu prav srčno in lepo zahvaljuje, da se je potrudil izdati prepis, katerega je dobilo slavno županstvo od c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici že 24. januarja, o katerem pa ljudstvo ničesar ni vedelo. Ko bi bilo sl. županstvo po vsprejetju te določbe dalo poprej ljudstvu v pojasnilo, vsaj pred cerkvijo oklicati, potem bi ne bilo treba ne dopisov in ne prepisov iz Kanala.

Občinarji davkoplačevalci! Zavoljo teh je sestavljeno slav. županstvo, za to se smatrajo opravilne vedeti, kaj se sklepa v njih zadevah v občinski pisarni. Občinske seje so le vsake 3 mesece, h katerim (izvzemši starešin) ljudstvo ne zahaja, kakor v velikih mestih, dopisniki časopisov tudi ne, od kodi naj bi potem ljudstvo izvedelo o takih važnih zadevah?

Na podlagi tega je dopisnik stavil naravno vprašanje, ne da bi direktno imenoval nobene posamezne osebe, ampak na sploh na gospode slav. županstva. Takemu namenu se ne pravi napad, ker na to je bilo slav. županstvo vže prej pripravljeno, kar dokazuje županstveni dopis na c. kr. glavarstvo, da se zaprečijo že a priori morebitni rekurzi.

Ni bilo rečeno, da županstvo nalašč zavlačuje nove obč. volitve, ampak da hočejo morebiti gospodje zavlačevati, dokler se bode njim zljubilo. — Napadati, obrekovati, brecati tja v en dan, te besede niso primerne tu, ker obrekovati pomeni zaničevati. Tega nedostojnega sredstva se dopisnik noče nikdar posluževati.

Vi, gosp. župan, v svojem dopisu v „Soči“ ste pripoznali sami, da ojstra, pa poštena kritika občinskih zadev je potrebna, in tudi koristna občini. — Ako so Vam znane potrebe, ki kričijo po ureditvi, (v tej zadevi se popolnoma vjemamo) zakaj se pa ne odločite za delo v njih zboljšanje?

In konečno, ako vže ubogo nevedno ljudstvo potrpežljivo prenaša tako škodljive neredne nasproti onim, ki so v „krščanski ljubezni na visoko stoječi stopinji“, zakaj očitate dopisniku, češ, da gledé „krščanske ljubezni“ ne stoji na preveč visoki stopinji?

Kanalski okraj se še dobro spominja, kako na visoki stopinji je stala „krščanska ljubezna“ v Kanala, posebno za časa, ko še ni bilo okrajne posojilnice v Kanalu. — A buon intenditore, poche parole. —

Iz Brd, 20. marca. — Neprilichnosti, katere je tukajšnje občinstvo, glede nereda pri poštnih vročitvah trpelo, posebno za občine Vedrijan, Višnjevnik, Krasno in Vrhovlje, je vendar v poslednjem času slavno c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu odstranilo, tako, da sedaj pohvalno rečeno, dobivamo listine (pisma) dohajajoče prav na pošto v Kojško, redno. V tem oziru smo bili prej zelo zanemarjeni in vsled tega so stranke prav mnogokrat občutile slabe posledice. Gori omenjene občine dobile so tudi vsaka svojo poštno nabiralnico. s

čemur je prav lepa ugodnost glede oddajanja poštnih listin.

V dosego omenjenih pridobitev od slav. c. kr. poštnega ravnateljstva si je stekel največ zaslug č. g. Anton Batagelj, vikar v Vedrijanu, za kar naj mu bo tu izrečena javna zahvala. Posel pismonoše opravlja v splošno zadovoljnost občinstva g. Jožef Marinič — po domače „Zdarčev“ iz Vedrijana.

Nova cesta med Višnjekom in Krasnem oziroma Bregom se pridno zida, in kakor vse kaže bode še to poletje dodelana. Ta cesta, toje cestna črta, ki pelje od Drnovka (županija Biljana) čez Višnjevnik-Krasno do Vrhovlja, bo ena najlepših glede ravne lege (jednakega padca) v celih Brdih.

Menda se slavni cestni odbor ne bo protivil splošni in opravičeni želji prizadetega občinstva, za uvrstitev te ceste v vrsto skladovnih.

Kdor si je že bliže ogledal ogromno dovršeno delo od Vrhovlja čez Krasno-Višnjevnik pa do Drnovka (približno 6000 m.) na omenjeni cestni črti, se pač mora čuditi požrtovalnosti in trudu občinarjev iz Višnjevika in Krasnega. Res pa je, da so vsled tega ti dve občini prav občutno izmозgani. To občutijo prav skeleče hišni gospodarji na občinskih dkladah in rabotah.

Mi moramo izvzemši malenkostnih podpor od strani cestnega in deželnega odbora sami naše ceste izdelovati, a za okrajne pa jednako z drugimi plačevati, ko pa debrot slednjih nismo jednako deležni; nikdo nam torej ne more oporekati, ako rečemo: pravica zahteva, da se tudi cesta Višnjevnik-Krasno do skladovne na Vrhovlju uvrsti med skladovne.

Splošne pritožbe se čujejo od strani prizadetega občinstva, da je občinska cesta davčne občine Vrhovlje zelo zanemarjena. Zavoljo tega naj bi se v to poklicani činitelji pobrinili, da bi se ti nedostatki čim prej odstranili.

Glas iz občinstva.

Politični pregled.

V petek je bil torej dokončan boj za slovensko gimnazijo v Celju. Boj je končal hvala Bogu z zmago pravične stvari. Kakor smo že poročali v zadnji številki našega lista, je poslanka zbornice odklonila resolucijo grofa Stürgkha, ki je zahtevala od vlade, da odpravi iz Celja slovenske nižje gimnazijske razrede z 203 glasovi proti 170. Ko je predsednik naznanil zbornici ta izid glasovanja, nastalo je ne-le med slovenskimi nego tudi med vsemi slovenskimi državnoborskimi skupinami nepopisno veselje, a meji Nemci taka jeza, da so začeli kar besneti. Upili razsajali, žvižgali in rohneli so tako močno, da je moral predsednik koj zaključiti sejo. Slovenci se imamo za to zmago zahvaliti najprej vsem slovenskim zastopnikom, a v prvi vrsti še posebno našim bratom Čehom, ki so od prvega začetka tega boja pa do konca najodločnejše se zavzemali za nas, ter povedali vladi, da je to slovensko vprašanje takorekoč tudi češko vprašanje. Res je sicer, da so tudi druge okolščine ne malo pripomogle do te zmage, kakor n. pr. dejstvo, da so tudi Italijani in sicer iz maščevanja proti Nemcem glasovali proti Stürgkhovi resoluciji. A v prvi vrsti se mora pripisovati ta zmaga odločnemu nastopanju vseh slovenskih skupin za to našo pravično stvar. Krivico pa bi delali tudi konservativnim Nemcem in krščanskim socijalistom, ako bi ne hoteli priznati, da niso oni vsaj indirektno nekoliko pripomogli do zmage pravične stvari. Ne gledé na to, da so trije nemški konservativci celo glasovali zoper Stürgkhovo resolucijo, ne gledé na to, da so se nekateri drugi nemški konservativci in celo krščanski socijalisti vzdržali glasovanja, je in ostane resnica, da bi bila Stürgkhova resolucija gotovo vsprejeta, ako bi nemški konservativci in krščanski socijalisti se ne bili odločno ustavili predlogu istrkega italijanskega poslanca dr. Rizzi-ja, da se ob ednem sprejme k Stürgkhovi resoluciji tudi Rizzijev predlog namreč, da se odpravi ob enem s slovensko gimnazijo v Celju tudi pazinska hrvatska gimnazija, ter da se prvo prenese v Maribor, druga pa iz Pazina v kako drugo istrsko mesto. Toliko se nam je torej zdelo potrebno povedati, da spoznajo naši čitatelji resničen položaj v katerem se je nahajalo to za nas Slovence tako važno vprašanje. Radi-si na temu kakor koli deistvo je in

ostane, da je doživelo v petek nemško nasilje velikanski poraz, čegar posledice so danes za razvoj notranje avstrijske politike še nedogledne. Danes se bavi vse avstrijsko časopisje s to zadevo. Nemški listi naznanjajo vladi hud boj. Jeze se nad ministerskim predsed. dr. Koerberjem, jeze se nad konservativnimi nemci, jeze se nad Poljaki, jeze se sploh nad vsemi, kar pa je popolnoma naravno, kajti oni so si bili svesti zmage, posebno pa še zato, ker pravijo, da je grof Stürgkh v sporazumljenju z dr. Koerberjem stavil svojo resolucijo: Mi pa pustimo Nemce naj se jeze, ter konstatujemo le to, da se našim poslancem lahko posreči, da iz vojubeje še marsikatero zmago, ako bodo tako odločno in složno postopali, kakor so to storili v celjski zadevi.

Italija se pripravlja na boj.

Listi poročajo, da začne Italija v kratkem svojo akcijo za osvojenje Tripolisa. V ta namen da misli postaviti na noge kolonijalno vojsko obstoječo iz 10 tisoč mož. To vojsko da bodo podpirali pri njeni akciji tudi dve vojni eskadri pod poveljstvom vojvode genueškega. Kolonijalni armadi bode pa za poveljeval general Pollaux. Ako se uresniči govorica, da napadejo istodobno Bolgarija, Črna-gora in Srbija evropsko Turčijo in sicer v sporazumljenju z Francijo, Rusijo in Italijo z namenom, da ji odvzamejo Makedonijo, ter si jo med seboj razdele, misli Italija poslati svoje čete v Albanijo. Vprašanje nastane le kaj poreče k temu, Avstrija.

Volitve v francosko zbornico.

Volitve v francosko zbornico so se do sedaj vršile vsakih 6 let. Od sedaj pa se bodo vršile vsaka 4 leta. Dotični predlog je obveljal v zbornici z 298 proti 237 glasovom. Vlada se veseli te zmage.

Angleški ujetniki.

Lord Kitchener poroča vedno angleški vladi, da so Angleži vlovili danes toliko, jutre spet toliko i. t. d. Burov. Čitatelj takih poročil bi mislil, da so taki ujetniki burski bojovníci, ali temu ni tako. Neki časnikar, ki je obhodil razne angleške tabore pripoveduje, da so ti angleški ujetniki večinoma le burski otroci, stari 12—14 let in burski starčki stari nad 70 let. No, priti do takih ujetnikov ni pač težavno.

Vojna v južni Afriki.

V južno-vzhodnem delu Transvala vodi angleški general Bruce Hamilton baje neko obširno akcijo proti Burom. Stražnice se pomnože in utrjuje na vseh važnejših krajih. Vryheid služi za podlago tem operacijam. Posamni oddelki patrolirajo ob reki Vaal. — Neki angleški ujetnik pripoveduje, da oddelk burskega vodje Fouché broji 150 mož. Skoro vsak Bur ima dva konja, preskrbljeni so iz-borno s streljivom, ker ima vsak po dva napolnjena pandalierja, ostalo streljivo nosi konj. Na vprašanje, če se niso utrujeni, je odgovoril neki Bur: „O ne, tega smo vajeni; ostali bomo tako dolgo v deželi, dokler se nam tu dobro godi“. — Iz Avstralije odpošljejo Angležem v kratkem 2000 mož.

V kapski koloniji se Buri živahno gibljejo. Angležem primanjkuje vsega posebno pa konj, ki jih jim ugrabijo Buri.

Domače in razne novice.

Poziv dr. Tumi! — Slovesno in odločno pozivljemo deželnega poslanca dr. Tumo, naj trditev, da je „duhovščina Tolminskega okraja ljudem grozila z večnim pogubljenjem, — ako ne volijo g. Klavžarja“, ali dokaže ali pa javno prekliče. V slučaju, da tega ne stori, imeli ga bomo za nesramnega lažnika in podlega obrekovalca, ki ni vreden naslova: „deželni poslanec“. Več duhovnikov Tolminskega okraja.

Protest proti dr. Treotovi izvolitvi. — Kraški volilci, ki niso glasovali za dr. Treota so napravili in tudi že podpisali protest proti dr. Treotovi izvolitvi. Dr. Treo ni imel pravice biti izvoljen. Njegova izvolitev ni nič drugega, nego izbruh trme izvestnih kraških mogotcev, katerim je dobrobit našega ljudstva deveta briga, ter se nič ne sramujejo zbivati z nedoumno frivolnostjo puste šale s koristmi kraškega prebivalstva. Ko je svo-ječasno, sit surovih pobalinskih napadov naprednih voditeljev v njih glasilu „Soči“ odložil svoj državnoborski mandat grof Alfred Coronini, a je na prošnjo volilcev zopet kandidiral, bili so glavno agitacijsko sredstvo od strani naprednjakov zoper njegovo zopetno izvolitev stroški, ki jih je provzročevala nova volitev, stroški, katere morajo plačati davkoplačevalci.

Ako tudi so bili ti stroški prava ničla nasproti koristim, katere je grof Coronini s svojim mogočnim uplivom v najvišjih vladnih krogih lahko pridobil, vendar so naprednjaki s takim agitacijskim sredstvom vjeli marsikatega volilca. Ko pa gre to za stroške, ki jih provzročajo nepostavne izvolitve dr. Treota, se zanje nikdo ne briga, čeravno ne bodo imeli volilci od duševno pritlikavega dr. Treota, tudi ako bi bila njegova tretja izvolitev odobrena, najmanje koristi, ker nima mož, prvič najmanjšega upliva, drugič potrebnih zmožnosti in tretjič tudi poznanja naših potreb. Vse to pa trimoglavih kraških volilcev ne briga. Ne briga jih pa zato, ker so zaslepljeni, in ker jim je njih trma nad koristmi kraškega ljudstva.

Dopolnilne volitve za goriško mestno starišinstvo se bodo vršile v drugi polovici meseca maja t. l.

Deželnozbornska dopolnilna volitev za furiansko veleposestvo. — V soboto, dne 22. t. m. so izvolili furianski veleposestniki zopet jednoglasno g. conte Panigai-a svojim deželnozbornskim zastopnikom.

Umrljivost v Gorici. — Danes leži v župnji sv. Ignacija sedem mrličev na parah.

Obešenega so našli včeraj zjutraj nekega neznanega, na videz od 25 do 30 let starega človeka. Obesil se je na gredo v novi, sicer že pokriti, a še ne dodelani hiši posestnika gosp. Jos. Makuca iz Št. Andreža, ki stoji ob mirenški cesti, blizu topničarske vojašnice in sicer na mirenško stran.

Bohinjska železnica. — Železniški minister je izvel te dni res kvalevredno delo. Poročali smo že, da se je vršila te dni ofertna razprava radi oddaje del pri gradbi bohinjskega predora. Delo je, kakor znano, zelo obširno. Sam predor bo meril 6316 m, k temu pa treba prišteti še traso ob obeh straneh v približni dolžini 63 km. Po vladnem proračunu bi stalo vse to delo približno 18 milijonov kron, torej svoto, pa kateri se je skominjalo raznim židovskim podjetnikom, ki so se res pobrinili za to veliko delo. Vložile so ponudbe trdke: uniońska stavbínska družba, Redlich in Berger, Weiner in Geconi, ter Gross in Comp., torej vse židovsko ali poživodljeno. Ker je pa železniška uprava spoznala, kake nerednosti so se godile že pri sedanjih pripravljavnih delih na kranjski strani, in ker so se jej ponudbe zdele neprimerno previsoke že na prvi hip, je zavrnila vse došle ponudbe. Dela bo sedaj izvršila železniška uprava v lastni režiji. Železniški minister je uvidel, da so ljudski milijoni mnogo predragi, kot da bi jih z mirnim srecem mogli vreči v židovsko žrelo.

Katoliško društvo slovenskih učiteljic na Primorskem je imelo dne 16. t. m. svoje redno zborovanje.

Isto je počastil preč. g. župnik Kočar se svojim posetom. Predsedovaje zborovanju je govoril preč. g. župnik s krepkimi, prirčnimi in vrlo pomenljivimi besedami o lepi nalogi našega društva, kako ista deluje v smeri, da društvenice čedalje bolj spoznavajo vrednost zaklada, nadpolne mladine, katera jim je izročena v varstvo.

G. društvenice so zapele zbor „Ave regina“ in gospica Jelka Mercinova je deklamovala Gregorčičevo poezijo „Oljki“. Vrli deklamovalki častitamo na krasnem vspehu!

G. Makucova je prečitala spis č. gospe Krsnikove „Senčno drevo je dobra tovarišica, hudobna pa boče trnje“. Veleč. gospica predsednica je otvorila nato o tem spisu debato, ki je bila kaj živahna in katere so se posamezni člani udeležili z veliko vnemo.

G. društvenice so zapele zbor „Velikonočna“ in velec. gospica predsednica je nadaljevala svoje predavanje o Sofiji Baratovi.

Razpisanih je 50 K za najboljši sestavek o predmetu: „Nizke smo; reve, težave nam težijo ramena vsaki dan; vendar pa koliko je mnogo revnejših od nas!“ za one društvenice, ki so napravile izpit učiteljske usposobljenosti do 16. marca t. l. Spisi se ulože v zborovanju meseca septembra. V spisu ne imenuje pisateljica svojega imena, postavi pa mu na čelo geslo ter mu prida zapečaten zavitek, na katerem je geslo, v njem pa ime pisateljice. Nagrada se podeli v zborovanju meseca oktobra, toda le tedaj, ako ste vsaj 2 društvenici uložili svoja spisa.

Prihodnje zborovanje bode dne 17. aprila ob 5½ popoldne.

L. Koršič.
tajnica.

Nova Vilharjeva opera. „Ivanjska kraljica“ se bo pela v zagrebškem gledališču dne 25. t. m.

Cvet in sad.

V naši mili Avstriji je bilo še za minulih dob marsikaj v polnem cvetu, kar je obrodilo pozneje bogat, dasi čisto neprijeten sad. Takih sadov dozoreva na drevesu avstrijske politike vedno več, ker doba zoritve tega, kar je prej bujno poganjalo kot cvet, je, kakor kažejo znamenja, konečno nastopila...

Ni še izginil utis, ki ga je napravil tako na široko javnost, kakor i na merodajne činitelje, oni sad, ki je zablščal nedavno temu na skrajni veji avstrijskega političnega drevesa, mislimo namreč na zadnje dogodke v Trstu — pa se je že pojavil drugi in ta uprav v kroni drevesa, gori v naši državni zbornici, v srcu države, v našem cesarskem Dunaju.

V zbornici poslancev dne 18. t. m. so stopili na površje dogodki, o katerih se zamore trditi, da so se že dolgo pripravljali v globočini naših političnih razmer; v seji poslanske zbornice omenjenega dne so pravi avstrijski državljani nemške narodnosti in zastopniki avstrijskih državljanov očitno in kriče povedali, da pripoznajo svojim vladarjem ne cesarja Franca Jožefa I., marveč cesarja Viljema II., člana nemške vladarske rodbine Hohenzollernov. V tej seji se je premišljeno in izvivajoče žalila avstrijska vladarska hiša, a se je razlegal — po avstrijski zbornici! — slavošpev vladarju tuje sosedne države, — vladarju, od katerega isti zastopniki avstrijskih državljanov pričakujejo, da pride kakor kralj Rudečbradec in vresniči njihove dolgoletne sanje, da razruši Avstrijo in jo sklene z Nemčijo v veliko nemško državo.

„Heil Hohenzollern!“ se je razlegalo po našem parlamentu in dasi je tem glasovom bučno gromelo nazaj iz mogočnega tabora državi vvestih mož, so vendar v dno duše pretresli one v parlamentu navzoče činitelje, katerim je izročeno državno krmilo, v prvi vrsti ministerskega predsednika dr. Koerberja. Kajti v tem trenutku je postalo tem činiteljem jasno ko beli dan, da so ti pojavi jedino le sad one avstrijske politike, ki je desetletja dolgo cvetela v škodo nemških narodov, a v prospeh nemške, obstanku države nevarne politike.

Zdajci je vlada h kratu spoznala, katere vrste strupeni gad je, katerega je tako dolgo gojila na svojih prsih, da se je razvil v najnevarnejši reptilij. Spoznati pa je morala ob jednem tudi, v katerem taboru so pravi prijatelji države, prijatelji, katerih zvestobe ni upoštevala v oni meri, kakor bi bilo potrebno. Zares! V tem trenutku vlada ni dvomila več, da je oni nemški duh, ki vlada po avstrijskih šolah in uradih in v velikem delu tudi v vsej javnosti in pod katerim trpi narodna enakopravnost Slovanov, teh najzvestejših državljanov, — da je ta nemški duh moral konečno pojaviti stvari, kakoršne so stopile v zbornici na dan v tako odurni

obliki. In da je vlada trpela, da se zanaša v birokracijo ono nestrpno mišljenje, ki je nasprotno ideji narodne enakopravnosti, ter da je vlada mirno gledala, kako se zanaša iz Nemčije doli in deloma za nemške marke v našo državo protestantsko gibanje, ki dela propagando ne le za verski odpad avstrijskih krščanskih narodov, marveč tudi za odpad od Avstrije — to je moralo zdaj vladnim činiteljem stopiti pred oči kot jako vznemirjajoče dejstvo. Kajti danes imajo prepričanje, da je ta položaj vstvaril v državi razmere, za katerih odstranitev bi trebalo velikega napora. Slovanski politiki so dobro vedeli, kam merijo te reči in so se tudi obupno borili proti nadvladajoči nemški politiki, kajti s to borbo združena je bila tudi borba za obstanek slovanskih narodov. Toda ta borba je bila brezuspešna, kajti isto nemško mišljenje je imelo žal pri vladi toliko zaslombe, da je ponosno in prezirajoče gledalo preko slovanskih borb in postajalo od dne do dne prešernejše. Danes pa, ko meni ta vsenemška struja, da je njena ura že prišla, danes si upa že kar naravnost povedati, kam pes tace moli.

Vsakemu zvestemu Avstrijcu je morala šiniti kri v lice od srama, da je kaj takega mogoče na mestu, kjer se delajo avstrijski zakoni. Kaj bi se zgodilo n. pr. v nemškem parlamentu, ako bi se ondi upal kdo tako govoriti, kakor so govorili vsenemški poslanci Schönerer, Stein in drugi v naši zbornici?

Kakor čujemo, so pruski časopisi ogorčeni vsled postopanja avstrijskih vsenemških izdajic, toda poznamo te vrste ogorčenje nemških listov, ki hočejo še skrivati pravi namen pruske politike do zadnjega trenutka.

Ali po tem veleizdajskem pojavu v našem parlamentu se mora vsak pravi Avstrijec vprašati: kaj nameravajo storiti zdaj merodajni činitelji? Ali bodo znali kam kreniti, da preprečijo še nadaljno žajenje našega avstrijskega patriotizma in naše prejasne vladarske hiše? Ali bodo spoznali, v čegavem taboru je Avstrija in kje je njena poguba?

V očigled toliki hudobiji, kakoršno so pojavili vsenemški izdajice, pa kličemo: Doli z vsenemškim izdajstvom, doli s političnim hinavstvom! Živela Avstrija, živel naš cesar Franc Jožef I. in slavna dinastija Habsburška!

Nujno potreben zakon.

Naše deželno zakonodajstvo je v primeri z onim drugih dežel zelo siromašno. Če sodimo po njem, moramo obsojiti merodajne činitelje, kateri so zakrivilo to siromaštvo: ker niso iz lastne inicijative ničesar storili, da bi oskrbeli deželo s prepotrebni zakoni, s kakršnimi so v drugih kronovinah zavarovani razni javni interesi. Vsi deželni zakoni, kolikor jih imamo do zdaj, so potrjene vladne predloge ali pa so v zadevah zgolj lokalnega pomena potrjeni ukrepi priza-

haja ob lepih spomladanskih, letnih in jesenskih večerih budapeštanski elegantni svet. Petöfijev trg meji s svojo južno stranjo (v IV. okraju) na tako po mažarski imenovani „Eskü-tér“. (Schwurplatz ali „prisegališče“). To „prisegališče“ izpeljuje svoje ime iz zgodovinskega dejstva; tukaj je namreč naš svitli cesar Franjo-Josip I. prisegel (1867) kot kralj ogerski na ogersko ustavo, ki je podobna oni 1848 zahtevani! —

Iz španske naslednje vojne (1701-1714 l.) znani ogerski upornik Rakoczi, kateri se je naščuvan od Francozov uprl cesarju Leopoldu I., ima tudi svoj Rakoczi-tér in Rakósi-ut (VIII. in X. okraj). Tudi ostali uporniki proti cesarju, ki so svoje časno Francoze in Turke klicali na pomoč, kakor n. pr. grof Emerich Tököly, Zappolya, Botschkaj, Bethlen Gabor, Teleky imajo svoje spominske utceze in trge. Buda, (Ofen) ki je bila od osvojenja po Turkih 1530-1686 popolnoma turško mesto (146 let je bilo, odkar je Solyman postavil kolonijce na budimsko trdnjavo) je bila

detih občinskih zastopov. Obsežnega zakona, kateri bi zaščitil važne koristi cele dežele, ni deželni zastop sam ob sebi v dolgi 40-letni dobi ustanovnega poslovanja še nobenega predložil v višo potrdbo, — niti tedaj ne, ko je imel izrecno nalogo to storiti.

V deželnozborski seji dne 21. novembra 1883 se je naglašala nujna potreba stavbenega reda za občine naše dežele in se je naročilo deželnemu odboru, naj ga sestavi in predloži v prihodnjem zasedanju. A od takrat je imel dež. zbor že 18 zasedanj — je še enkrat resno opomnil svoj odbor na dano mu nalogo — pa zaman, stavbenega reda le še ni in ga ne bode še Bog ve kako dolgo, če naš deželni zbor, kateri ima zdaj na razpolago svoj tehniški urad, ne da strogega povelja, da se takoj začne in zaporedoma izvrše v to potrebne poizvedbe in na njih podlagi in pa s pomočjo onega gradiva, ki je že nakopičeno v stavbenih redih drugih dežel, sestavi in predloži prepotrben zakon.

Naša dežela je zares tudi v tem oziru med zadnjimi. Štajersko ima svoj dober stavbeni red že iz predustavne dobe, iz leta 1857, deželni zbor ga je v letih 1864. in 1872. samo primerno popravil in dopolnil; Koroško ga ima od leta 1866., Istra od leta 1874., Kranjsko od leta 1875., Solnograško od leta 1879., Spodnja Avstrija in Šlezija od l. 1883., Češko, Dalmacija in Predarelsko od leta 1886., Moravsko od leta 1894., Galicija ga ima samo za nekatera mesta in trgovce, Tirolsko samo za nekatera mesta. Edini deželi, Bukovina in Goriško imata stavbena reda samo za svoji glavni mesti Črnovice in Gorico, — dočim se je našim trgovom, vasem in seliščem ravnati v vseh stavbenih zadevah še po določenih starih dvornih odlokih, izdanih deloma že v osemnajstem stoletju. In temu dejstvu odgovarjajo tudi stavbene razmere v naših trgovih in vaseh. — Povsodi vlada največja nerednost, samovoljnost in nerazumnost. Tu so hiše nagnječene, nepristopne solncu in zraku, tam raztresene, kakor bi jih bil razmetal vihar, ozke ulice, nevarni ovinki, strehe brez zlebov, gnojšča pred hišami in hlevi, stranišča obrnjena na ulično stran itd. itd.

Taki neredni in umazani kraji, prava gnezda kužnih bolezni, so zares kričeč kontrast z naravno lepoto naših pokrajin. In to lahko doznavamo povsodi po celi deželi: po najbližji goriški okolici, po Brdih, na Vipavskem, na Krasu in več ali manj tudi v naši Furlaniji. Ker nimamo posebnega zakona, kateri bi urejal stavbene razmere, nimamo oblasti zanesljive pravne zaslombe niti pri dovoljevanju stavb, niti v razsojevanju dotičnih spornosti; v našem ljudstvu pa vlada še vedno staro kopito in stara nemarnost, in zato ostajamo v stavbenem oziru še vedno tam, kjer smo bili leta 1787, ko se je izdal dvorni odlok, po katerem se vodijo in sodijo naše stavbene zadeve.

Skrajni čas je torej, da deželni za-

stop preskrbi našim občinam stavbeni red, kakor ga imajo vse druge dežele.

* * *

Glavna določila v vsakem stavbenem redu so stavbeno-policijska. Stavbena policija obsega one predpise oziroma naredbe, katere merijo na to, da se varuje javni in zasebni blagor, za kolikor mu preti nevarnost po gradenju, obstoju in razpadanju poslopij. Toda stavbeni redi ne obsegajo samo navodil v stavbeno-policijskem oziru, ampak v njih so tudi določila, katera (kakor n. pr. o okusni zunanji opravi, o odstupu za stavbo potrebnih zemljišč itd.) ne stojijo s stavbeno policijo v nobeni zvezi.

Velike važnosti za naše občine so predpisi zadevajoči stavbeno dovoljenje. Pravica, da smem na svojem zemljišču zidati, izvira iz lastninskega prava, a podati se mora vendar takim utesnitvam, po katerih se zapreči kršenje pravic drugih in takim, ki so predpisane v zakonih za ohranitev in pospeševanje javnega blaga; kajti zgradba poslopij vpliva na zdravje, varnost, blagostanje državljanov sploh, in ravno zato je stavbeno pravo izvajati samo v mejah stavbenih določil.

Zelo važna so določila o tem, kako in kdaj prositi dovoljenja za stavbo, kako ravnati z dotičnimi prošnjami, kako postopati pri ogledu na licu mesta, kako reševati prošnje, kako ravnati z ugovori; kdaj se sme začeti graditi in koliko traja veljavnost danega dovoljenja. Stavbeni red naj dalje obsega podrobna določila s tem, kako izvrševati zgradbo poslopij, — stanovanščice, kleti, hlevov, skednjeve, kako urediti kurjavo, odpeljavo nesnage, prezračenje; naj dovoljuje olajšave za vasi, za osamljene kmetije in gospodarska poslopja ter določuje še posebej, kako graditi poslopja za posebne obrtniške namene, za zbirališča mnogih ljudi n. pr. cerkve, šole itd. itd.

Dobro stavbeni red upliva dobrodejno na pravilnost in lepoto krajev, na ugodne zdravstvene razmere v krajih in stanovanjih, na varnost stavb, na varnost in priležnost občejanja po ulicah, in ker se bavi tudi z gospodarskimi in obrtniškim poslopji, pospešuje ob enem kmetijske in obrtniške koristi.

Kdor pozna prežalostne stavbene razmere v naši deželi, mora z nami soglašati, da je stavbeni red našim občinam nujno in neobhodno potreben.

K.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. — Odgovor dopisniku iz učiteljskih krogov v „Soči“ št. 35. Na vprašanje „naprednega“ tovariša: Slomškarji, kje ste? kratek odgovor:

Vedno na istem stališču; na stališču namreč, ki nam ga glede pouka in odgoje predpisujejo naši, še vedno veljavni državni zakoni, na stališču, katero je za naš narod edino pravo in zdravo, na stališču, na katerem so bili

drugih zgodovinsko znamenitih junakov, prištevajo mnogi nemški zgodovinarji Zrinskega Mažarom; le nemški in katoliški zgodovinar Janez Bumüller je tako pravičen, da ga prišteva Hrvatom, ter hvali njegovo in njegove hrvaške posadke izredno junaštvo in zaničevanje smrti. Od jeze radi nepričakovanega junaštva male hrvaške posadke je Soliman umrl, preden je padel sigetski grad. Paše turški pa so skrivali njegovo smrt, ter so nadalje oblegali trdnjavo. Zrinski je padel pri zadnjem zagonu iz iste, z mečem v eni in s skitom v drugi roki, iskajoč s posadko junaško smrt. Zaostali so pa zažgali v gradu smodnik ter tako pod grajskimi razvalinami sebe in naskakajoče Turke pokopali. Po vsej pravici zasluži takšen junak spominsko ulico in tudi broneni spominek, kakoršen je oni Bana Jelačića v Zagrebu na trgu Ilica, katerega krasoto sem že parkrat, Zagreb obiskajoč strme ogledoval! —

(Dalje pride.)

LISTEK.

Potovalne črtice z Ogorskega.

(Spisal M. Mihaeljev. — 1902.)
(Dalje).

Tudi krivoverec Luter ima svojo Luther-utca (v VIII. okraju). V tem okraju ima tudi znani virtuos-skladatelj Franc Liszt svojo Liszt Ferencz-utca. On je bil Slovak-redovnik, a ne Mažar, kakor so tedaj trdili časniki (okoli 1870 l.). Znani srbski odpadnik Petrović, ki se kot mažarski velik pesnik „Petöfi“ (iz Petöfi-Petrov sin ali Petrović) naziva ima ne le svoj krasen bronén kip, ampak tudi po njem imenovano Petöfi-utca in Petöfi-tér (trg). Oboje sem si ogledal z svojim prijateljem 5. dne zvečer. Na Petöfijem trgu tje do mosta na verigah je polno krasnih palač. Sredi trga stoji: na, mej s cveticami nasajenem prostoru, na marmornem stališču vzvišen kip tega ve-

Telefonske zveze. — Govori se, da misli finančno ministerstvo napraviti 20 milijonov K dolga, za vreditev telefonskih zvez, ter izdati za ta znesek kronске rente. Najprej bi se morale izvršiti te-le telefonske zveze; in sicer: Dunaj-Tirolsko in Predarelsko, Dunaj-Celovec, Lvov-Črnovice, Trst-Opatija-Reka, Trst-Gorica-Pulj, Dunaj-Pasov-Regensburg-Frankfurt.

Davek na vozne listke. — Davčni odsek je sprejel predlogo o davku na vozne karte, kakor jo je izdelal pododsek.

Koloman Tisza. — Znani ogrski državnik in nekdanji ministerski predsednik Koloman Tisza je na smrt bolan in ni skoro več nade, da bi okreval.

Ravnokar doznajemo, da je Koloman Tisza umrl.

Prijetnosti princevega potovanja. — O tem ve pripovedovati nemški princ Henrik s svojega sedanjega potovanja po Ameriki. Dasi je princ baje do skrajnosti ljubczniv in potrpežljiv vendar ga je včasih prevelika ameriška nadležnost in radovednost raztogotila. Na nekem griču pri Cincinnati ga je posebno mučil neki fotograf. Princ je dovolil, da ga fotografira, toda možu nikakor ni princ dobro stal, temuč mu je veleval: „Mister princ, stopite na desno! Sedaj naprej! Še dalje na desno itd“. Princ zgubi potrpljenje, rekoč: „Petkrat sem se že predstavil, sedaj pa že končajte“. Med vožnjo skozi Sommersey je na kolodvoru zbrana množica klicala, naj se princ pokaže. A ko se to ni zgodilo, strli so šipe na kupcu. Princ pa je še le pozneje zvedel, za kaj se je šlo ter izjavil: „V sami srajci in blačah se vendar ne morem kazati“. Bil je namreč pri počitku.

Dr. Ivan Žmave v Pragi odpotuje te dni v Pariz in London, da po naročilu „česke akademije ces. Franciška Josipa za znanost slovstvenost in umetnost“ prouči organizacijo državnoznanstvenih in narodnogospodarskih učilišč tamošnjih.

Dijaski nemiri na Ruskem. — Dijaski nemiri na Ruskem se vedno bolj množe. Dijakom pomaga pri izgredih tudi delavstvo. Akoravno je bilo zaradi teh nemirov izgnanih vse polno akademikov v Sibirijo, in so izgubili skoro vsi nemirneži po dva semestra, vendar vse to nič ne pomaga. Nemiri se od dne do dne vedno bolj množe in kakor kaže hočejo dijaki do skrajnosti ostati pri svojih zahtevah po svobodnejših uredbah.

Nova rusko-francoska pogodba. Kakor je znano sta sklenili pred nedolгим časom Anglija in Japonska zvezo čije ost je bila v prvi vrsti naperjena proti ruski politiki na vzhodu. Zdaj se pa poroča, da sta sklenili tudi Francija in Ruska novo pogodbo z ozirom na varstvo njunih koristi na skrajnem vzhodu. O tej pogodbi sta zaveznici tudi vže uradno obvestili vse velesile. V Londonu je ta vest vzbudila veliko razburjenost, ker je s to novo pogodbo njena zveza z Japonsko popolnoma paralizirana.

Samorasel človek. — V Ameriki se bavi ves znanstveni svet s človekom, ki je duševno, moralno in telesno popolnoma nerazvit. Isti je 23 letni Jakob Deitrich v Missouri, sin nemškega priseljnika. Oče Deitrichov je prišel pred 23 leti v Ameriko ter se oženil z neko Američanko. Kmalu pa je prišla za njim iz Nemčije njegova prva žena ter rodila otroka. Nihče se ni smel bližati skritemu Deitrichovemu bivališču. Prva žena je kmalu umrla, a tudi potem ni pustil Nemec nikogar v hišo. Sedaj je umrl stari Nemec, in šele po pogrebu so zaslišali ljudje zraven sobe čudne glasove, ki so bili podobni pasjim. S silo so odprli težke hrastove duri ter našli v kamniti čumnati človeško bitje z dolgimi lasmi, z brado ki je pokrivala ves spodnji del obraza. Bitje je imelo nevadno dolge roke ter je bilo bolj podobno divji zverini, kakor pa človeku. Bitje se je strašno preplašilo svojih rešiteljev. Bil je to Deitrichov 23 letni sin. O svetu ni vedel prav ničesar. Z otroškim veseljem je grabil za plamenom sveče. Komaj se je znal premikati, a ko je poskusil leteti, je padel na obraz. Razveselil se je raznih otroških igrac, ko pa je zagledal igrajočo se mačko, začel je kričaje bežati ter se je zvalil po tleh. Človeške besede ni znal nobene, pač pa posnemanje živalskih glasov, katere je slišal v svojo celico, dasi jih ni nikoli videl. Učeni možje so se lotili njegove izgoje in čudovito napreduje.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67, prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Loterijske številke.

22. marca.

Line	83	44	31	11	76
Trst	43	84	2	6	72

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna doma vina

in postreže tudi z jako ukusnimi

jedili.

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda

v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz družtvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,

gostilničar.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinarstva v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užgalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnidaršič & Valenčič v Hlirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši)

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmjerne. Postrežba poštna.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. št. 19,

„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina ter postreže z vsakovrstnimi okusnimi jedili.

Priporoča se toplo svojim rojakom v mestu in na deželi.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,

Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici,

Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja po brezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nosilcev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade, na močnem papirju

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za slov. mladino in „Zgodovino tolminske šole“

TISKA

brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in na papir

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

TISKA

posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v raznih oblikah

„Narodna Tiskarna“

tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 K, četrt leta 2 K

Pismena naročila tiskovin se izvrše z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

„Narodna Tiskarna“

tiska

„PRIM. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K